

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Основи вироблення політики»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код і найменування спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Місцеве самоврядування
Курс, семестр	4 курс, 7 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю	Кількість кредитів – 3,5. Загальна кількість годин – 105, із яких лекцій – 22 години, практичних – 14 годин. Форма семестрового контролю – залік.
Мова (и) викладання	Державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій, кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника(ів)	<i>Викладач:</i> Лозинська Тамара Миколаївна, д. держ. упр., професор, професор кафедри економіки та публічного управління <i>e-mail:</i> tamara.lozynska@pdaa.edu.ua сторінка викладача на сайті ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/people/lozynska-tamara-mykolayivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік навчальних дисциплін, які передують її вивченню відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: «Філософія», «Економічна теорія», «Публічне управління», «Служба в органах місцевого самоврядування», «Теорія державного управління».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК03. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя; ЗК04. Здатність бути критичним і самокритичним); ЗК08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми; ЗК09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. <i>Фахові:</i> ФК06. Здатність здійснювати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій; ФК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.
Програмні результати навчання	ПРН13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувачів вищої освіти професійних компетентностей у поєднанні з низкою соціальних навичок, а саме здатністю:

- виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- брати на себе відповідальність за прийняття рішень в критичних умовах;
- критично сприймати і перевіряти інформацію щодо діяльності інститутів влади;
- працювати в команді, налагоджувати комунікацію між стейкхолдерами політики;
- діяти соціально відповідально та свідомо;
- діяти на основі дотримання принципів наукової доброчесності.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сформуванню комплекс теоретичних знань і практичних навичок щодо базових категорій аналізу політики та специфіки створення аналітичних документів, діагностики суспільних проблем, розробки рекомендацій для влади щодо їх розв'язання, прогнозування політики та використання ресурсів політики.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

- Тема 1. Публічна політика як предмет аналізу
- Тема 2. Політична система України
- Тема 3. Поняття політичного процесу
- Тема 4. Становлення аналізу політики в Україні
- Тема 5. Методи аналізу політики
- Тема 6. Прогнозування політики
- Тема 7. Аналіз ресурсів публічної політики

МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ

Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда), наочні (ілюстрування); практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, розв'язування практичних завдань); методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії, метод використання життєвого досвіду); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети вивчення предмета, висунення вимог, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження); інтерактивні методи (моделювання професійних ситуацій, дискусії, аналіз ситуацій); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала оцінювання результатів навчання

Наведені в Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

– щодо термінів виконання та перескладання

здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

– щодо академічної доброчесності

виконані завдання здобувачами вищої освіти мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикація джерел, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час практичних занять заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування. Нормативно-правові акти стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>).

– Щодо використання інструментів штучного інтелекту	під час вивчення дисципліни здобувачам вищої освіти дозволяється використовувати інструменти штучного інтелекту (ШІ), як допоміжний засіб для навчання, пошуку та опрацювання інформації, аналізу й удосконалення власних навчальних робіт. Інформація, отримана за допомогою ШІ, повинна перевірятися за надійними джерелами, насамперед нормативно-правовими актами та іншими офіційними документами. Здобувач освіти несе персональну відповідальність за достовірність інформації, використаної у навчальній роботі. Використання ШІ для повного виконання практичних робіт замість здобувача освіти розглядається як порушення принципів академічної доброчесності, якщо умовами конкретного завдання не передбачено інше. У разі виявлення факту використання ШІ при виконанні практичних робіт здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його.
– щодо відвідування занять	не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти мають приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, з використанням електронної пошти або системи дистанційного навчання LMS Moodle.
– щодо зарахування результатів неформальної \ неформальної освіти	Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Пропоновані онлайн ресурси наведені в розділі силабусу «Рекомендовані джерела інформації».
– щодо оскарження результатів оцінювання	Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувач вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора інституту. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.
– РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
<i>Основні</i> 1. Леслі А. П. Аналіз державної політики; пер. з англ. І. Дзюб. К.: Основи, 1999. 419 с. 2. Інструментарій для аналізу політики. Берлін/Київ, 2020. URL: https://dif.org.ua/files/Books/2023/PDF/toolbox_03_ukr.pdf 3. Петренко І. І. Аналіз публічної політики: навч. посібник. К.: Норма права, 2023. 332 с. 4. Основні підходи до аналізу та оцінювання державної політики: наук. розробка / Е. А. Афонін, В. В. Голубь, Л. В. Гонюкова та ін.; за заг. ред. В. В. Тертички, Г. Л. Рябцева. К.: Псіхея, 2016. 48 с. 5. Пал Л. Аналіз державної політики. К.: Основи, 1999. 422 с.	

6. Конотопенко О. П., Лапшин С. А., Остапенко О. Є. Аналіз публічної політики і державні рішення. *Регіональні студії*. 2021. 3 27. С. 39-42. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/16fcebe1-737b-444a-b875-571770447a6d/content>
7. Ситник Г., Комаха Л., Орел М., Ткаченко І. Системний аналіз публічного управління та адміністрування у контексті зв'язку публічної політики, національної безпеки та інституційної спроможності держави. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Економічні науки*. 2024. Том 334. № 5. С. 375-380. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2024-334-56>
URL: <https://heraldes.khmnu.edu.ua/index.php/heraldes/article/view/769/784>
8. Поступна О. В., Коваль Г. В. Аналіз публічних політик: підручник. Кривий Ріг: Державний університет економіки і технологій, 2026. 305 с.

Допоміжні

1. Лозинська Т. М., Яковлєва О. С. Оцінювання прозорості діяльності місцевої влади в контексті удосконалення механізму електронного урядування. *Держава та регіони. Серія: Публічне управління і адміністрування*. 2023. №1 (79). С. 49-55. DOI <https://doi.org/10.32840/1813-3401.2023.1.8>. URL: <http://pa.stateandregions.zp.ua/potochnij-vipusk>
2. Lozynska T. M., Sych T. V., Diegtiar A. O., Lopushynskiy I. P., Vovk S. M. Areas of Improvement of Organization and Research of Educational Management Problems. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. Vol. 21(15). 2021. P. 8-15. <https://articlegateway.com/index.php/JHETP/article/view/4887/4661>
3. Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 р. № 308. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/308-2004-%D0%BF#Text>
4. Про затвердження Регламенту Кабінету Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 18.07.2007 р. № 950. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/950-2007-%D0%BF#Text>
5. Никорович Ю.-А. І. Історична еволюція європейських аналітичних центрів та їхня роль у виробленні політики ЄС. *Політикус*. 2023. №4. С. 61-65.
6. Веймер Д., Вайнінг Е. Аналіз політики: Концепції і практика. К.: Основи, 1998. 654 с.
7. Браун П. Посібник з аналізу державної політики. К.: Основи, 2000. 243 с.
8. Кілієвич О. Інституалізація аналізу політики в Україні. *Суспільна політика та стратегічний менеджмент*. С. 3-15. URL: https://ipas.org.ua/old/doc/journal/2008/01/jpspm_2008_01_p004.pdf

Рекомендовані онлайн ресурси

1. Методичні рекомендації з підготовки Концепції законопроекту. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2023/10/Dodatok-1-do-Poryadku.pdf>
2. Аналіз державної політики на місцевому рівні або як приймати ефективні рішення. URL: <https://tamarisk.org.ua/analiz-derzhavnoyi-politiki-na-misczevomu-rivni-abo-yak-prijmati-efektivni-rishennya/>
3. Навчальний дистанційний курс «Аналіз публічної політики». URL: <https://e-learning.rada.gov.ua/storage/120/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%D0%BA%D1%83%D1%80%D1%81%D1%83.pdf>
4. Оцінка досліджень в сфері публічної політики в Україні. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2019/10/ttdi_report_ocinka_ukr_pr_03.pdf
5. Щодо підготовки аналізу регуляторного впливу до проектів регуляторних актів. URL: https://www.drs.gov.ua/regulatory_policy/shhodo-pidgotovky-analizu-regulyatornogo-vplyvu-proektiv-regulyatornyh-aktiv/

– Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол № 1 від 01 вересня 2026 року.

Додаток до силабусу

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
денна форма 281ПУА бд 2022

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Публічна політика як предмет аналізу	10	5	15
Тема 2. Політична система України	10	4	14
Тема 3. Поняття політичного процесу	10	4	14
Тема 4. Становлення аналізу політики в Україні	10	4	14
Тема 5. Методи аналізу політики	10	5	15
Тема 6. Прогнозування політики	10	4	14
Тема 7. Аналіз ресурсів публічної політики	10	4	14
Разом	70	30	100

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
10	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Розуміння понять аналізу політики; цілей, напрямів і підходів до аналізу публічної політики; принципів та процедур аналізу політики; методичних підходів до аналізу публічної політики, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.
8	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних ознак понять; процесів аналізу політики та зв'язків між ними; чинників впливу на здійснення аналізу політики; основних методичних підходів до проведення аналізу політики, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.
6	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання основних понять аналізу політики; основних методичних підходів до проведення аналізу політики, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.
4	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Здобувач має початкові уявлення про зміст понять аналізу політики; особливості функціонування публічної сфери; основних методичних підходів до проведення аналізу політики, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів	Критерії оцінювання
5/4	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Розуміння понять аналізу політики; цілей, напрямів і підходів до аналізу публічної політики; принципів та процедур аналізу політики; методичних підходів до аналізу публічної політики, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.
4/3	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних ознак понять; процесів аналізу політики та зв'язків між ними; чинників впливу на здійснення аналізу політики; основних методичних підходів до проведення аналізу політики, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.
3/2	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання основних понять аналізу політики; основних методичних підходів до проведення аналізу політики, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.
До 3/2	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Здобувач має початкові уявлення про зміст понять аналізу політики; особливості функціонування публічної сфери; основних методичних підходів до проведення аналізу політики, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.